

Slovní popis znaku v češtině

*DVOJKY, PALEC K HRUDI
DVAKRÁT DOLŮ*

Respondent označil tvar rukou jako „dvojky“, neboť tento tvar ve znakovém jazyce odpovídá číslovce 2. Jeho popis orientace rukou ani pohybu není přesný, místo artikulace nepopisuje.

JAKO ŽIVOT ALE POHYB DOLŮ

Zde respondent znak pouze připodobnil k jinému známému znaku, který má odlišný pohyb.

- *ruce v úrovni prsou*
- *palec a ukazováček natažené*
- *pohyb oběma rukama současně směrem dolů podél těla (u pasu)*
- *jen jedenkrát*

Respondent popsal vzájemnou polohu rukou, tvar rukou a jejich pohyb (ten však je opakovaný), orientace rukou není zřejmá.

vztyčený ukazováček + palec v opozici, pohyb směrem dolů od prsou, ostatní prsty sevřené

Zde respondent svůj popis tvaru ruky přerušil popisem pohybu a místa artikulace; orientaci ruky nepopisuje.

Slovní popis znaku v češtině doplněný o značky či obrázky

Obě ruce, palec a ukazovák natažené, zezhora dolů pohyb od

*Obě ruce, palec a ukazovák natažené,
zezhora dolů pohyb od*

Respondent slovně popsal tvar rukou a pohyb, místo artikulace nakreslil; orientaci rukou nepopisuje.

2R, pistolky, dlani směřují k sobě, poloha v oblasti hrudi ruce se pohybují ↓↓

↓↓

Respondent připodobnil tvar rukou k „pistolkám“, popsal orientaci dlaní a místo artikulace, pohyb znázornil pomocí šipek.

P+L 2 ∅

dlaně proti sobě se hýbou 2× dolů

Respondent použil číslici pro označení tvarů ruky, popsal orientaci dlaní a pohyb, pro místo artikulace užil zřejmě nesprávnou značku pro neutrální prostor.

palec a ukazovák rovně do L, ostatní prsty skrčené, palce k tělu, u prsou pohyb dolů (obě ruce)

Respondent k popisu tvarů ruky užil symbol L (tvar ruky je stejný jako L v prstové abecedě) a slovní popis, víme, že palce jsou k tělu, ale neznáme orientaci dlaně, místo artikulace a pohyb jsou popsány.

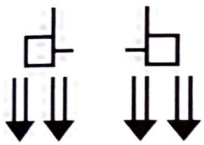
Obě ruce zezhora dolů po těle 14 + 14

Respondent popsal tvary rukou pomocí číselného označení, místo artikulace a pohyb popisuje nepřesně, orientaci nepopisuje vůbec.

Obě r. č. 14, palce k ramenům (l. palec k l. ramenu a p. palec k pravému), dlaně proti sobě, ukazováky sm. nahoru, poté jdeme naráz oběma rukama taky po prsou dolů a uděláme malý kroužek vpřed a zase zpět 2×.

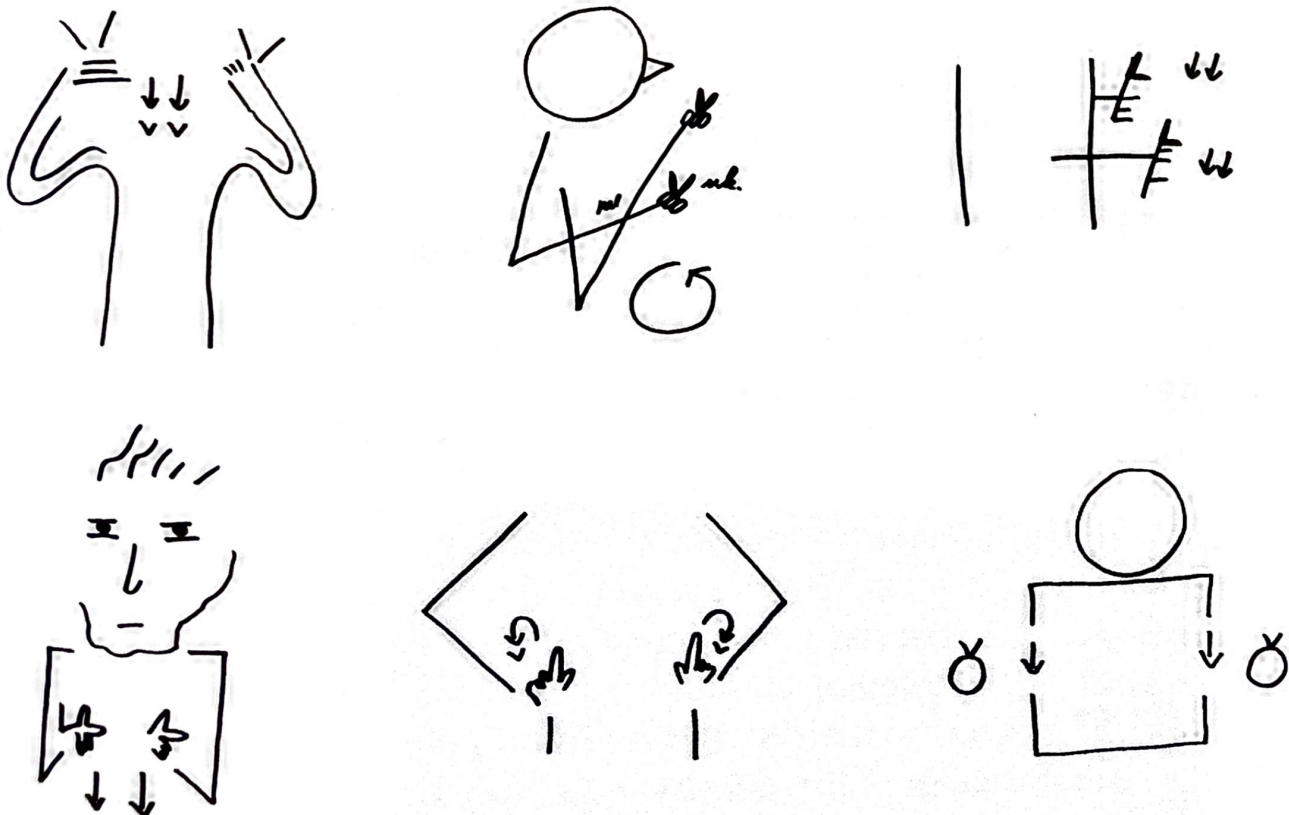
Respondent popsal tvary ruky pomocí číselného označení, slovně popisuje orientaci dlaně a prstů, místo artikulace a pohyb; popis je poměrně vyčerpávající a neopomíjí žádnou složku manuální části znaku.

Palec + ukazováček obou rukou vystrč. 2 polozavř. Pěsti vykonávají 2× pohyb před tělem od hor. prsou dolů

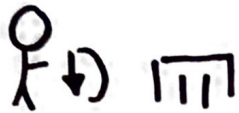
Zde respondent zapsal znak pomocí systému SignWriting a doplnil ho slovním popisem, což je kontraproduktivní. Notace nicméně není zcela správná, respondent nezachytil správně orientaci rukou ani kontakt během pohybu.

Obrázky nebo symboly reprezentující znak bez slovního popisu v češtině

Na těchto obrázcích respondenti více či méně zdařile zachytili znak ČEKAT. Nejlépe zachytili asi místo artikulace, někteří pohyb, tvary rukou a jejich orientace nejsou vždy zcela zřejmé.

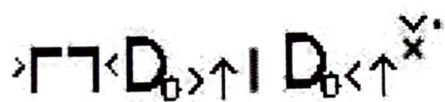
OBĚ 14 ← LH PH → Pr OD

Respondent zachytil znak prostřednictvím vlastního systému symbolů, obrázku a čísla pro tvar ruky.

Pro srovnání zde ještě uvádím notační zápisy znaku ČEKAT ve standardizovaných notačních systémech a jeho detailní slovní popis:

Notační systém pro český znakový jazyk (Macurová, 1996):

Modifikovaný notační systém pro český znakový jazyk (Beneš, 2001):

Hamburský notační systém:

SignWriting:

